

Z pohádky do pohádky

Hudba: **Oskar Nedbal**

Premiéra byla 25. ledna 1908 v Národním divadle. V této době již působil Oskar Nedbal jako dirigent ve Vídni. Ale svůj niterní baletní klenot věnoval Praze. Kritiky jednohlasně potvrdily, že šel „vítězným krokem od obrazu k obrazu, který skladatelova hudba nesla na čarovných křídlech“.

Balet je vyprávěním babičky dětem. Babička vypráví v parku dětem čtyři pohádkové příběhy.

1. Pohádka o princezně Zlatovlásce

Pod hradem se v královské zahradě cvičí pážata v šermu. Přibíhá princezna Zlatovláska a hraje si se svou zlatou kouličkou. Přicházejí lovci s dívkami a přemlouvají Zlatovlásku, aby si s nimi hrála. Ale ta zná jen svou zlatou kouličku. Zazní fanfáry a přichází král se svými hosty. Princové obklopují Zlatovlásku. Ta se však jen přitulí k otci a stále tiskne k srdci svou zlatou hračku.

Král s družinou odchází na lov. Princezna se za nimi dívá a pak si dál pohazuje kouličkou, která jí nešťastnou náhodou spadne do studny. Z ní se vynoří žába a slibuje, že kouličku vyloví za podmínky, že dostane od Zlatovlásky polibek. Princezna se chvíli zdráhá, ale touha po její nejmilejší hračce je větší než odpor k žábě. Nakonec tedy souhlasí. Žába se ponoří a za okamžik se vrátí i se zlatou kouličkou. Zlatovláska je šťastná, ale příliš se jí žábu políbit nechce. Nakonec však svůj slib dodrží. V tom okamžiku se z ohyzdné žáby stane krásný princ. Polibek princezny ho vysvobodil ze zakletí. Princ vyznává Zlatovlásce lásku. Jenže ta jeho slov příliš nedbá a dál si hraje s kouličkou. Náhle jí však koulička spadne na zem a rozbije se. Princ pokleká před smutnou dívkou a tu si i ona uvědomuje, že ho má ráda.

Zvuk lesních rohů oznamuje návrat královské družiny. Zlatovláska králi představuje svého ženicha. Princ, který je synem sousedního vladaře, vypoví králi svůj osud a požádá ho o ruku princezny Zlatovlásky. Král svolujíc žehná šťastným snoubencům.

2. O statečném krejčíkovi

Krejčovský mistr Jehlička zabloudí na své pouti světem do opuštěného starého hradu, ve kterém straší. Sotva vejde do hradební síně, dveře za ním zapadnou a na milého krejčíka se sesypou čerti a různé jiné příšery. Krejčík si vzpomene, že má v kapse svěcenou křidu a rychle s ní nakreslí kolem sebe na zemi kruh. Do něj čerti za ním nemohou. Když se usadí v bezpečí uprostřed kruhu, zjeví se mu spoutaná paní Milena, majitelka hradu a žena rytíře Želislava. Prosí krejčíka, aby vydržel na hradě až do rána, tím že zlomí moc ďábla a ona i její choť budou vysvobozeni.

Na podlaze podivně zazáří pytel. Jehličkovi se chce spát, ale čerti na něj stále doráží. Ošklivé čarodějnice se promění ve svůdné krasavice a lákají ho z kruhu ven. Jedlička však odolává. Náhle se otevřou dveře a vstupuje rytíř Želislav. Krejčík uchopí pytel a čerti do něj naskáčou. Jehlička pytel rychle zaváže a hodí stranou. Rytíř krejčíkovi vypráví, jak se z touhy po bohatství upsal ďáblu a svou ženu, která mu v tom chtěla zabránit, dal uvěznit.

Objevuje se i Milena a oba děkují Jehličkovi za záchranu. Statečný krejčí odmítá jejich díky a při tom náhodou zavadí o pytel, který se rozváže. Z něj se však místo čertů vysypou samé zlaťáky. Na pokyn rytíře Želislava si jich nabere, co jich jen unese a odchází.

3. Pohádka o Šípkové Růžence

Na nádvoří je živo. Čeleď i dvořané pobíhají sem a tam, pážata se cvičí ve střelbě, zatím co se podél paláce plíží k věži stařena. Pod pláštěm schovává přeslici. Na nádvoří vstupuje král s královnou, Růženka a několik dvořanů s šaškem. Šašek žertuje s kuchtíky, děvčaty i učni. Všichni vcházejí do paláce. Jen Růženka odběhne do zahrady a z ní do věže. Tam je stařena, zve ji dál a seznamuje ji s kolovrátkem. Růženka k němu usedá, aby si vyzkoušela předení. Vzápětí se však píchne o vřeteno. Stařena se divoce rozchechtá a zmizí. Růženka a spolu s ní všichni obyvatelé zámku znehybní a usnou. Život ustává, nádvoří zarůstá šípkovými keři.

Duch času vládne nad zámkem. Na scénu vstupuje průvod dvanácti měsíců. Míjí rok za rokem, desetiletí za desetiletím až mine celé století.

Z dálky zní zvuk pastýřských píšťal, křoví se rozhrne a na nádvoří pronikne krásný princ. Prosekává se růžemi až do věže. Tam se v úžasu skloní nad spící krasavici a políbí ji.

V tom okamžiku zmizí růže, celý zámek se probouzí z dlouhého spánku. Princ vede Růženku mezi rozradostnělý lid, který oslavuje svého zachránce. Král s královnou vítají statečného zachránce a dávají mu Růženku za ženu.

4. Pohádka Zvířátka a Petrovští

V krásném lesním zákoutí dovádějí v tanci víly, fauni, mušky, houby. Když pojednou někde na blízku zakokrhá kohout a vše se rozprchne. Přicházejí zvířátka. Vede je pyšný kohout, za ním cválá osel sledovaný kočičkou a jako poslední poskakuje pes. Náhle zazní výstřel. Zvířátka se polekají a skryjí se v houštích.

Z úkrytu vidí přicházet Petrovské, známé to loupežníky. Petrovští přepadnou zbloudilého cizince a z radosti nad vydatnou kořistí se dají do tance. Zvířátka se k nim nepozorovaně přiblíží a za velikého křiku se na loupežníky vrhnou. Petrovští se náramně vylekají a rychle berou nohy na ramena. Zvířátka osvobodí cizince a vezmou ho mezi sebe. Všichni vesele odcházejí.

Babička dovyprávěla poslední pohádku, sluníčko zapadá, je čas jít domů. Děti se loučí a jen nerady odcházejí. Park se vylidnil, jen starý hlídač tudy prochází. Ze tmy se vynoří postava Pohádky a kolem ní všechny pohádkové postavy.